

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲ ■ شماره ۳/۸۵۵

نگاه ۳۶۰ درجه به حقوق و دستمزد در سال ۱۴۰۳

■ **حسین آمودانی**

با توجه به نزدیک شدن به پایان سال ۱۴۰۲، بحث حقوق و دستمزد در سال‌های اخیر، به دلیل تورم بالا، به یک موضوع داغ و پرحاشیه تبدیل شده است. در این مطلب، به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی حقوق در سال ۱۴۰۳ می‌پردازیم. حقوق در سال ۱۴۰۲ با چالش‌ها و فرصت‌های متعددی روبرو خواهد بود. تورم بالا، رکود اقتصادی و افزایش قیمت‌ها، از جمله چالش‌های پیش روی حقوق در سال آینده هستند. با این حال، افزایش حداقل حقوق، رشد اقتصادی و افزایش بهره‌وری، از جمله فرصت‌هایی هستند که می‌توانند به بهبود وضعیت حقوق در سال ۱۴۰۳ کمک کنند. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی حقوق در سال ۱۴۰۳، تورم بالا است. پیش‌بینی می‌شود که تورم در سال آینده نیز به روند صعودی خود ادامه دهد و این موضوع می‌تواند قدرت خرید مردم را به شدت کاهش دهد. رکود اقتصادی، دومین چالش بزرگ پیش روی حقوق در سال ۱۴۰۳ است. رکود اقتصادی باعث شده است که بسیاری از کسب و کارها با مشکل مواجه شوند و توان پرداخت حقوق و دستمزد مناسب به کارکنان خود را نداشته باشند. افزایش قیمت کالاها و خدمات، چالش دیگری است که حقوق در سال ۱۴۰۳ با آن مواجه خواهد بود. افزایش قیمت‌ها می‌تواند باعث شود که حتی با افزایش حقوق، قدرت خرید مردم ثابت بماند یا حتی کاهش یابد.

■ **حداقل حقوق کارمندان**

در حالی که مزمنه های افزایش حقوق و دستمزد در سال ۱۴۰۳ به گوش می رسد، تناقضات و چالش های متعددی در این زمینه وجود دارد. از یک سو، تورم افسارگسیخته و قدرت خرید پایین مردم، افزایش قابل توجه حقوق را ضروری می کند. از سوی دیگر، نگرانی های در خصوص اثر تورمی افزایش حقوق و تأثیر آن بر معیشت مردم وجود دارد. طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی، حداقل حقوق کارمندان در سال ۱۴۰۳ به ۱۰ میلیون تومان افزایش خواهد یافت. این در حالی است که سبد معیشت خانوار در حال حاضر بیش از ۱۲ میلیون تومان برآورد شده است.

■ **کارگران در سال ۱۴۰۳ چقدر حقوق می گیرند؟**

صورت مرسوم، وزیر کار، از میانگین افزایش بیش از ۳۰ درصد خبر داده است. با این حال، این رقم با توجه به تورم ۴۵ درصدی سال ۱۴۰۲، به نظر کافی نمی رسد. شورای عالی کار در حال بررسی جزئیات افزایش حقوق کارگران است. این شورا با مشکل از نمایندگان دولت، کارفرمایان و کارگران است. کارگران و فعالان صنفی معتقدند

رئیس کل بانک مرکزی گفت: به ۸ بانک ناتراز اعلام کردیم که باید وضعیت خود را اصلاح کنند؛ در غیر این صورت منحل و یا ادغام خواهند شد.

محمدرضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی در همایش چشم‌انداز اقتصاد ایران ۱۴۰۳ با اشاره به برنامه اصلاح ۸ بانک ناتراز در سال آینده گفت: موضوع را به آنان ابلاغ کرده‌ایم و در صورتی که بانک‌های ناتراز اصلاح نشوند به سمت انحلال، ادغام و یا توقف

کار آن بانک‌ها حرکت خواهیم کرد.

وی تصریح کرد: برنامه بانک مرکزی حرکت به سمت بانکداری تخصصی است. از این رو سیاستگذار پولی برای تأمین مالی طرح‌های ملی دارای بازدهی بالا، سرمایه در گردش پنگاه‌های تولیدی و کنترل و مهار تورم از ابزارهای خود در زمان‌های مناسب استفاده می‌کند. اوراق گواهی سیده خاص یکی از این ابزارها و روش‌های بسیار خوب است که ۲۰۰ همت آن به سرعت توسط

تذکر جدی فرزین به ۸ بانک ناتراز

متقاضیان خریداری شد و سیاستگذار این روش را با توجه به تشخیص فنی، ادامه کاشش داد. وی خاطرنشان کرد: نرخ رشد نقدینگی و پایه پولی بر مدار کاهش است و در تلاشسیم در این شاخص‌ها به هدف‌های پیش بینی شده دست یابیم. سیاست پولی فعال را برای مهار تورم در دستور کار گرفت‌ایم و حتماً نرخ رشد نقدینگی که متوسط آن از سال ۹۸ تا پارسال ۳۸.۵ درصد بود تا پایان سال ۲۵ درصد هدف‌گذاری خواهد بود.

تذکر جدی فرزین به ۸ بانک ناتراز

نگاه ۳۶۰ درجه به حقوق و دستمزد در سال ۱۴۰۳

سال جاری ۱۲۰ میلیون تومان باقی خواهد ماند. این موضوع به معنای کاهش قدرت خرید بگیران خواهد بود. در حالی که افزایش حقوق و دستمزد در سال ۱۴۰۳ ضروری به نظر می رسد، تناقضات و چالش های متعددی در این زمینه وجود دارد. از یک سو، افزایش حقوق باید به گونه ای باشد که قدرت خرید مردم را حفظ کند. از سوی دیگر، افزایش حقوق نباید به تورم بیشتر دامن بزند. حقوق کارمندان دولت سال آینده حداکثر ۶۵ میلیون تومان خواهد بود و معافیت مالیات حقوق تا سقف ۱۰ میلیون تومان، شامل همین افراد نیز می‌شود. محاسبه مالیات حقوق کارمندان همچنین به‌شکل پلکانی محاسبه می‌شود. اجازه بدهید اول متن اصلی لایحه که در تبصره ۱۶ به سقف معافیت مالیاتی و نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی اشاره دارد را به همان زبان سخت و پیچیده بخوانیم: سقف معافیت مالیاتی سالانه در قانون مالیات‌های مستقیم سال ۱۴۰۳ مبلغ یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال تعیین می‌شود. به این ترتیب براساس نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی نسبت به مازاد یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال تا یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون مالیات ۱۰ درصد، نسبت به مازاد یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون ریال تا دو میلیارد و ۷۶۰ میلیون مالیات ۱۵ درصد، نسبت به مازاد دو میلیارد و ۷۶۰ میلیون ریال تا چهار میلیارد و ۸۰ میلیون مالیات ۲۰ درصد، نسبت به مازاد چهار میلیارد و ۸۰ میلیون، به بالا مالیات ۳۰ درصدی تعیین می‌شود.

بر اساس قانون مالیات‌های مستقیم صوب سال ۱۴۰۳، نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی به صورت پلکانی و به شرح زیر تعیین شده است.

محدوده درآمد	نرخ مالیات
تا ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون ریال	معاف
۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تا ۱ میلیارد و ۶۸۰ میلیون ریال	۱۰٪
۱ میلیارد و ۶۸۰ میلیون تا ۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون ریال	۱۵٪
۲ میلیارد و ۷۶۰ میلیون تا ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال	۲۰٪
۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال به بالا	۳۰٪

■ **مالیات**

سقف معافیت مالیاتی در سال ۱۴۰۳ بدون تغییر نسبت به

«امتیاز: فعالیت سکوها ی پرمخاطب خارجی و داخلی را بررسی کرد؛

کاربرانی بدون دغدغه‌های ارتباطی

جهان مانند ایکس (تویتر)، اینستاگرام، واتساپ، تلگرام و حتی سکوهای خدماتی ارایه کرده و مردم نیز از این بسترها استفاده کنند. چالشی که بیشتر در قالب کلاهبرداری‌های آنلاین در شبکه‌های اجتماعی خارجی به دلیل عدم ارتباط دو سویه با دفاتر این سکوها برای کاربران وجود داشت که با فعالیت پوسته‌های جدید این خلاء برطرف خواهد شد. گفتنی است؛ این مصوبه، مرکز ملی فضای مجازی را موظف کرده تا مجوز فعالیت پوسته ها را به تنظیم گران بخشی با نظارت خود آنها، ارایه دهد.

■ **رنگ خطر برای پیام‌رسان‌های داخلی**

تلاش‌های چند ساله و حمایت‌هایی که در راستای ارتقای کیفیت و خدمات‌رسانی پیام‌رسان‌های داخلی انجام شده، باعث شد طی یک سال اخیر، چند پیام‌رسان بومیی رشد کرده و مورد استقبال کاربران قرار گیرند؛ اما وقوع قطعی‌های گاه و بی‌گاه که به بروز اختلال در نحوه خدمات‌دهی در برخی از این پلتفرم‌ها منجر شده، نارضایتی کاربران را به همراه داشته و ادامه آن می‌تواند رنگ خطری باشد برای متولیان این حوزه که به دنبال جذب مخاطبان بیشتریند.

کارشناسان همواره بر اهمیت حمایت از شبکه‌های اجتماعی بومی تأکید دارند، در این باره حمایت و تقویت پیام‌رسان‌ها یا شبکه‌های اجتماعی داخلی برای رقابت با انواع مشابه خارجی از جمله موضوعاتی است که علاوه بر مجموعه وزارت ارتباطات در جلسات مرکز ملی فضای مجازی هم مورد تأکید مسوولان قرار گرفته و شکی نیست که اگر وزارت ارتباطات و متولیان امر در اجرای وظایف خود، موانع موجود بر سر راه پیام‌رسان‌های داخلی را بیش از پیش بر دارند، آن‌ها قله‌های موفقیت را فتح خواهند کرد.

طبق بررسی تحلیل‌گران، طی سال‌های گذشته، بدون شک طراحی اپلیکیشن‌های ایرانی بدون ایراد نبوده و البته این موضوع تنها به نمونه‌های بومی مختص نیست چراکه همه اپلیکیشن‌ها در نسخه‌های اولیه به خود با مشکلاتی مواجهند اما در راستای فرهنگ‌سازی کاربران برای استفاده از پیام‌رسان‌های داخلی باید به نکات مختلفی توجه شود.

پیام‌رسان‌های داخلی در طول چند سال گذشته آغاز به کار کرده و مشغول فعالیت شده‌اند، اما بیش‌ترین نمود استفاده از این ابزارهای داخلی زمانی خود را نشان داد که پیام‌رسان‌های خارجی تلگرام فیلتر شد و این موضوع فرصتی به پیام‌رسان‌های داخلی داد که وارد عرصه رقابت شوند.

در همان سال‌های ابتدایی شکل‌گیری و معرفی پیام‌رسان‌های داخلی، کارشناسان مطرح می‌کردند که مردم پیام‌رسان باکیفیت می‌خواهند و به دلیل نبود کیفیت، سراغ پیام‌رسان‌های بومی نمی‌روند. البته

شبکه‌های اجتماعی خارجی مانند تلگرام هم از روز اول خوب بودند اما رفته‌رفته توانستند ضعف‌های خو را برطرف کنند بنابراین اگر خدمات و اختیاراتی که به شبکه‌هایی مانند واتساپ و اینستاگرام ارائه می‌شود را به پیام‌رسان‌های بومی بدهیم، آنها هم پیشرفت کرده و خدمات خوبی ارائه خواهند کرد.

ایمن حق مردم است که به پیام‌رسان‌های خوب و قابل اتکا وصل شوند. در این راستا، حمایت و توسعه پیام‌رسان‌های داخلی در دولت سیزدهم مورد توجه بیشتری قرار گرفت به گونه‌ای که سال گذشته این‌نامه حمایت از کسب و کارها و البته پلتفرم‌های داخلی تصویب شد و به موازات آن در طول یک سال گذشته پیام‌رسان‌های جدید هم دارای این قابلیت شده است.

داخلی رشد توجهی کرد. در کنار حمایت‌های دولتی انجام شده، توسعه خدمات پیام‌رسان‌ها هم سبب رشد کاربران و در نهایت ایجاد بازخورد مثبت شده است. به طور مثال سال گذشته پیام‌رسان‌های داخلی درصدد بودند قابلیت تماس صوتی را برای کاربران خود اضافه کنند. این امکان به دنبال گرایش برخی کاربران ساکن کشورهای دیگر که مایل به برقراری ارتباطات با اعضای خانواده خود بودند ایجاد شد و به دنبال رضایت‌بخش بودن این طرح اخبار یک پیام‌رسان داخلی دیگر هم دارای این قابلیت شده است. البته تلاش برای کسب رضایت، اعتماد عمومی و به صورت کلی تعداد کاربران پیام‌رسان‌های داخلی صرفاً به ایجاد قابلیت تماس صوتی و تصویری با ارائه دیگر خدمات محدود نشده و اوایل سال جاری پیام‌رسان‌ها، البته داخلی طی یک اقدام برای سهولت در برقراری ارتباط کاربران به یک دیگر متصل شدند. این اقدام در واقع به دنبال نارضایتی کاربران از تعدد پیام‌رسان‌های داخلی و سختی ارتباط بین کاربران انجام شد که در نهایت پیشنهاد ایجاد امکان ارتباط بین پیام‌رسان‌های داخلی مورد توجه قرار گرفت و فاز اول این طرح پس از چندماه انتظار اردیبهشت ماه رونمایی شد.

اما اکنون و در شرایطی که پلتفرم‌های داخلی توسعه یافته و بیش از گذشته مورد اقبال مردم قرار گرفته‌اند، شاهد اختلال‌هایی که گاهی اوقات در سکوها و پلتفرم‌های داخلی رخ می‌دهد، هستیم که ادامه آن می‌تواند نتیجه معکوسی به همراه داشته باشد و استفاده مردم از پیام‌رسان‌های داخلی کم و به موازات استقبال از پیام‌رسان‌های خارجی بیشتر شود.

برخی پیام‌رسان‌های داخلی از ابتدای سال تاکنون سه عمل آن از سامین روابط عمومی وزارت ارتباطات بروز مشکل در تسویر برق در یکی از دیپاسترها شرکت ارتباطات زیرساخت اعلام شد.

اختلال دیگر به روزه‌های گذشته مربوط می‌شود که یک پیام رسان داخلی (ایتا) دوبار دچار اختلال شد و امکان ارسال پیام وجود نداشت. مدیرعامل این پیام‌رسان توضیح داد عملیات ارتقای سیستم‌ها بیش از پیش‌بینی اولیه زمان‌بر شده و همچنان ادامه دارد و برای داده‌های کاربران مشکلی به‌وجود نیامده است. موضوعی که رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات

رادیویی بعد از دومین اختلال رخ داده آن هم به فاصله یک هفته به آن اشاره کرده و تأکید کرد که به دلیل استقبال مردم از این پیام‌رسان لازم است که پیام‌رسان زیرساخت‌های خود را به سرعت توسعه دهد، بنابراین اطلاعاتی‌را منتشر و اعلام کرد که در بامداد روز جمعه از ساعت یک تا پنج صبح به دلیل لزوم ارتقای زیرساخت‌ها ممکن است کاربران دچار اختلال‌هایی شوند اما متأسفانه فرایند ارتقای این پیام‌رسان در طول کشیده و مشکلاتی را برای کاربران ایجاد کرده است.

این مقام مسئول همچنین درباره تهدیدات در نظر گرفته برای جبران این موضوع برای کاربران تشریح کرد؛ از دو روز گذشته این شرکت اعلام کرده است که بسته‌های تخفیفی را برای تبلیغات کسب و کارها در این سکوها فراهم کرده و در همین دو روز گذشته هم به استقبال خوبی از سوی کاربران مواجه شده است. ما در وزارت ارتباطات الزام کرده‌ایم که حتماً بسته ۵۰ درصدی تخفیفی برای کسب و کارها تمدید شود و این شرکت هم این تمهید را انجام داده است.

هرچند پیام‌رسان‌ها خوششان وظیفه ایجاد ساختار نرم‌افزار و قابلیت‌های پیام‌رسان را برعهده دارند اما به نظر می‌رسد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مسئول به‌کارگیری تمهیدات لازم از جمله کمک به تأمین زیرساخت‌های شبکه‌ای، ذخیره‌سازی و امنیت و نیز به حداقل رساندن هزینه‌های مرتبط با مصرف پهنای باند پیام‌رسان‌هاست و براساس این نقش، این وزارت ارتباطات اقداماتی را در این خصوص انجام داده، البته باید این نکته را هم در نظر داشت که تأمین تمامی نیازهای پیام‌رسان‌ها، موضوعی زمان‌بر است.

یکی از اقداماتی که وزارت ارتباطات در این زمینه انجام داده ارتباط با کسب و کارها به عبارتی این وزارت خانه شرایط و زیرساختی فراهم کرده که برخی پیام‌رسان‌ها از جمله ای‌تا که روز گذشته اختلال داشت تا پایان سال به صورت کامل برپوی ابر خدمات پایه این وزارتخانه مستقر شوند تا پایداری آن افزایش پیدا کند.

هرچند این را هم باید در نظر گرفت که پیام‌رسان‌های داخلی کمتر از یک سال برای شکل‌گیری و توسعه فعالیت‌ها فرصت داشته‌اند و این فرصت با تحولات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همراه شده که منطبق‌سازی را برای فراهم‌کنندگان خدمات داخلی را دشوار کرده و طبیعی است که کسب دانش مورد نیاز، بومی‌سازی و تسلط بر ایجاد و توسعه پیام‌رسان داخلی، زمان‌بر خواهد بود.

با این حال این سوال مطرح می‌شوداکنون و در شرایطی که طبق آمار و ارقام اعلامی از سوی مسوولان، مردم به پلتفرم‌ها و پیام‌رسان‌های بومی اعتماد کرده‌اند و زندگی و کسب و کار خود را به پیام‌رسان‌های داخلی منتقل کرده‌اند، چرا سکوها سریعتر تهدیدات لازم را برای ارائه بهتر سرویس در نظر نمی‌گیرند؟ آیا بهتر نبود زودتر که یک پیام رسان داخلی (ایتا) دوبار دچار اختلال شد و امکان ارسال پیام وجود نداشت. مدیرعامل این پیام‌رسان توضیح داد عملیات ارتقای سیستم‌ها بیش از پیش‌بینی اولیه زمان‌بر شده و همچنان ادامه دارد و برای داده‌های کاربران مشکلی به‌وجود نیامده است. موضوعی که رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات

اقتصادی ۳

گزارش

افق اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳

■ **حمید رضانی**

سال ۱۴۰۳ در حالی آغاز خواهد شد که اقتصاد ایران با چالش‌های متعددی از جمله تورم بالا، رکود، بیکاری و تحریم‌ها روبرو است. با در نظر داشتن شرایط موجود، برخی از کارشناسان معتقدند که تحقق افق تورم ۳۰ درصدی احتمالاً دور از انتظار خواهد بود. از سوی دیگر اما صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود پیش‌بینی کرده است که اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۳ به رشد ۲.۵ درصدی دست پیدا خواهد کرد. بانک مرکزی با اتخاذ سیاست‌های انقباضی از زمان سال گذشته، تلاش کرده است تا رشد نقدینگی را مهار کند. کنترل کل این سیاست‌ها تا حدی مؤثر واقع شده و رشد نقطه‌به‌نقطه نقدینگی از ۴۰ درصد به ۲۵.۲ درصد در بهمن ۱۴۰۲ کاهش یافته است. اما اثر این سیاست‌ها بر تورم با تأخیر زمانی خود را نشان می‌دهد. با این وجود، پیش‌بینی می‌شود که با تخلیه اثر تورمی شوک ارزی زمستان ۱۴۰۱، نرخ تورم در پایان سال ۱۴۰۲ به ۲۵ درصد بازگردد. کارشناسان معتقدند کاهش رشد نقدینگی در سال آینده می‌تواند به کاهش تورم کمک کند و ثبات بازار دارایی‌ها، به‌ویژه بازار ارز، نیز عاملی مهم در مهار تورم خواهد بود.

■ **گره‌ای به نام تحریم**

تحریم‌های بین‌المللی، به‌ویژه تحریم‌های بانکی اعمال‌شده پس از سال ۹۲، یکی از عوامل اصلی در تعیین روند اقتصاد ایران بوده است. این تحریم‌ها مداخلات ارزی را با دشواری روبرو کرده و باعث شده ایران سهم خود را در بازارهای منطقه از دست بدهد. کاهش صادرات نفتی و غیرنفتی و دشواری‌های بازگرداندن ارز حاصل از صادرات، نااطمینانی‌های اقتصادی را در ایران تشدید و قیمت افزایش متغیر بین‌المللی را در برابر ریال به شدت افزایش داده است. این افزایش قیمت در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۱ به اوج خود رسید. در سال ۱۴۰۲، اگرچه روند افزایشی قیمت ارز به شدت سال گذشته ادامه نیافت، اما در ابتدای زمستان شاهد تلاش ارز برای جهش شد و نوسانات ارز در محدوده ۱۰ درصدی باقی ماند. کارشناسان اقتصادی معتقدند که تأثیر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ به عوامل مختلفی از جمله نتیجه مذاکرات هسته‌ای، وضعیت بازار جهانی نفت و سیاست‌های دولت بستگی دارد.

■ **اقتصاد ایران سال آینده ۳ درصد رشد خواهد کرد**

پیمان مولوی، اقتصاددان ایرانی در گفت‌وگویی پرامون شرایط اقتصادی و تورم در سال ۱۴۰۳ با اشاره به برنامه‌های دولت برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، پیش‌بینی کرد که رشد اقتصادی در سال آینده حدود ۳ درصد باشد. وی در ادامه با بیان اینکه رشد نقدینگی در سال جاری به مدار ۲.۵ تا ۲.۸ درصد بازمی‌گردد، گفت: این رقم معادل ۳۰ درصد رشد نقدینگی است و در انتهای سال ۱۴۰۲ نقدینگی به ۸ هزار هزار میلیارد تومان خواهد رسید. اگر سیاست‌های پولی تغییر نکند و اتفاقات مثبتی در اقتصاد رخ ندهد، در انتهای سال ۱۴۰۳ نقدینگی به ۱۰ هزار هزار میلیارد تومان خواهد رسید. او با بیان اینکه این رقم یک رکورد محسوب می‌شود، مطرح کرد چنین حجم نقدینگی تقاضای عجیبی در اقتصاد ایجاد می‌کند که فقط با رشد‌های اقتصادی ۷ تا ۸ درصدی قابل جبران است. در خوشبینانه‌ترین حالت، تورم در سال آینده در کانال ۲۵ تا ۴۰ درصد خواهد بود و در سناریو میانه، این رقم به حدود ۴۰ درصد خواهد رسید. وی همچنین به کسب و کارها هشدار داد که با توجه به روند فعلی، باید برای تورم بالا در سال آینده برنامه‌ریزی کنند.

■ **سیگنال فدرال رزرو به کل دنیا**

این تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل با اشاره به سیاست‌های انبساطی اتخاذ شده در دوران پاندمی کرونا تصریح کرد: این سیاست‌ها منجر به افزایش نقدینگی و تورم در سطح جهانی شد. تورم در آمریکا از ۹.۴ درصد به ۳.۱ درصد کاهش یافته است. این امر را ناشی از کاهش تقاضای داخلی رزرو است. البته تورم جهانی تا حد زیادی به سیاست‌های این بانک مرکزی بستگی دارد. جنگ اوکراین، تنش‌های تجاری بین چین و آمریکا و افزایش قیمت مواد غذایی از جمله این چالش‌ها هستند. سیاست‌های فدرال رزرو تا سال ۱۴۰۲ می‌تواند نقش مهمی در تعیین مسیر تورم جهانی ایفا کند.

■ **تورم ۳۰ درصدی در انتظار سال ۱۴۰۳**

امیرمحمد گولانی، اقتصاددان ایرانی در گفت‌وگویی درباره وضعیت اقتصاد ایران در سال‌های آینده اظهار داشت: تورم در ایران، از مسیر نزولی که از ابتدای سال ۱۴۰۲ آغاز گرد در ادامه به تورم کف ماهانه ۲ درصد رسیده است. میزان تورم موجود برای اینکه بتواند به کمتر از تورم ماهیانه ۲ درصد برسد با چالش‌های جدی مواجه است و باید گفت اگر سیاست‌های انقباض پولی و تثبیت ارز ادامه دار باشد تورم می‌تواند به ۳۰ درصد در سال ۱۴۰۳ برسد. به طور کلی اما این موضوع محتمل به نظر نمی‌رسد چرا که دولت در تئوری از در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ و در بحث ادامه سیاست انقباض پولی از ابتدای سال ۱۴۰۳ مشکل خواهد داشت؛ علی‌الخصوص که مجلس با کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۳ موافقت کرده است. بر این اساس میزان کسری بودجه در کشور بین ۷۰۰ هزار تا هزار هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. لذا بافق خوشبینانه‌ای برای تحقق تورم ۳۰ درصد و به‌عین‌تر از آن دیده نمی‌شود، هرچند به طور کلی پیش‌بینی می‌کنم تورم در سال ۱۴۰۳ چند واحد درصد از تورم ۴۰ درصدی سال ۱۴۰۲ کمتر باشد.

■ **باز هم کسری بودجه**

کسری بودجه به زمانی انتقال می‌افتد که هزینه‌های دولت در درآمدهای آن بیشتر باشد. این موضوع می‌تواند به مشکلات اقتصادی مختلفی از جمله تورم، افزایش نقدینگی و استقراض از بانک مرکزی منجر شود. در ایران، کسری بودجه یک مشکل دربرنه است که به علل مختلفی از جمله ساختار نامناسب بودجه، وابستگی به درآمدهای نفتی، تحریم‌های اقتصادی و ضعف در نظام بودجه‌ای افزایش یافته است. معاون سازمان برنامه و بودجه چهار عامل از جزئیات کسری بودجه ۱۴۰۱ پرده برداشته و گفت بودجه سال ۱۴۰۱ با ۷۹۴ هزار میلیاردی لایحه کسری همراه شده است. تورم در این راستا محدودیتی فزاینده منقد حوزه اقتصاد، در قالب توجهی افزایش یافته است. معاون سازمان برنامه و بودجه چهار عامل از جزئیات کسری بودجه ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرده بود که کسری آن حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بود. در این راستا محدودیتی فزاینده منقد حوزه اقتصاد، در گفت‌وگویی عنوان کرد کسری بودجه سال آینده رقمی بسیار بالا است که بی‌تردید به افزایش نرخ تورم منجر می‌شود. با این همه وقتی از این صحبت می‌کنیم که تورم باز هم بیشتر می‌شود، به یک معنا داریم بر این نکته هم تأکید می‌کنیم که رشد اقتصادی ۱۴۰۲ به‌دلیل تورم بالایی که در اقتصاد وجود دارد، کاهش می‌یابد؛ به‌زبان ساده‌تر تورم به‌شدت از رشد اقتصادی می‌کاهد.